

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA DZIAŁAŃ UKIERUNKOWANYCH NA OCHRONĘ PRZYRODY I KRAJOBRAZU

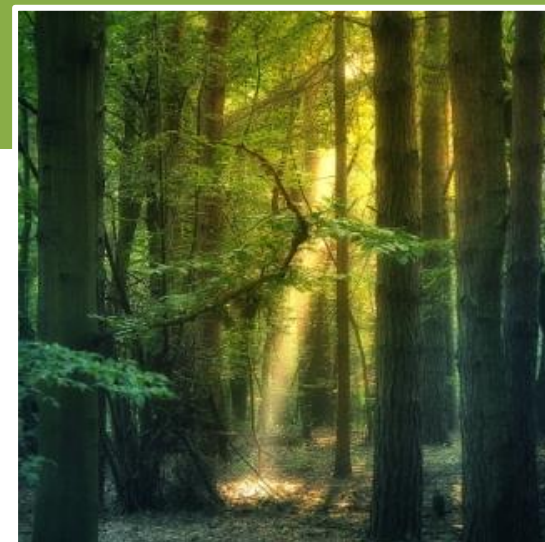
Departament Funduszy Ekologicznych,
Warszawa, 18 października 2018 r.

MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA DZIAŁAŃ UKIERUNKOWANYCH NA OCHRONĘ PRZYRODY I KRAJOBRAZU

Plan prezentacji

- » Wprowadzenie
- » Środki zagraniczne:
 - » POliŚ 2014-2020
 - » MF EOG
 - » Program LIFE
- » Środki krajowe:
 - » NFOŚiGW

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Działania związane z ochroną przyrody i krajobrazu mogą być finansowane ze środków Funduszu Spójności w ramach działań 2.4 i 2.5 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, dla którego Ministerstwo Środowiska pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej.

Działanie 2.4 *Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna* jest ukierunkowane głównie na wsparcie projektów służących ochronie różnorodności biologicznej, dotyczących przede wszystkim ochrony zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych oraz na rozwój zielonej infrastruktury.

Środki w ramach działania przeznaczane są również na bardzo istotny aspekt w zakresie ochrony przyrody, jakim jest edukacja ekologiczna i promowanie przedsięwzięć proekologicznych.

Stan wdrażania działania 2.4

Wybór projektów współfinansowanych w ramach działania 2.4 następuje zarówno w drodze konkursowej, jak i pozakonkursowej.

- Ilość ogłoszonych naborów – 21 (14 konkursowych i 7 pozakonkursowych)
- Ilość zawartych umów o dofinansowanie łącznie dla obydwu procedur – 118
- Wartość projektów - 541,5 mln PLN

Planowane jest ogłoszenie konkursu w ramach podtypu 2.4.3b na wsparcie projektów obejmujących *Opracowanie planów ochrony obszarów Natura 2000 i parków narodowych.* |

Efekty realizacji działania 2.4

W zakresie ochrony przyrody i edukacji ekologicznej w ramach zawartych dotychczas umów o dofinansowanie wsparciem objęto:

- prawie 33 tys. ha siedlisk w celu uzyskania lepszego statusu ochrony,
- organizację 34 kampanii informacyjno-edukacyjnych związanych z edukacją ekologiczną, obejmujących zasięgiem prawie 30 mln osób,
- ośrodki edukacji ekologicznej w 13 parkach narodowych,
- opracowanie 288 dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Środki na działania związane z ochroną krajobrazu można otrzymać również w ramach działania 2.5 *Poprawa jakości środowiska miejskiego*, którego celem jest zwiększenie powierzchni terenów zieleni w miastach.

Wsparcie mogą uzyskać projekty polegające na rekultywacji miejskich terenów zdegradowanych lub zdewastowanych przez działalność człowieka i przywrócenie im walorów przyrodniczych oraz przyczyniające się do zahamowania postępującego spadku udziału terenów zielonych w powierzchni miast.

Priorytetowo są traktowane projekty realizowane w obszarach o przekroczonych normach jakości powietrza.

Stan wdrażania działania 2.5

- Ilość ogłoszonych naborów – 5
- Ilość zawartych umów o dofinansowanie – 155
- Wartość projektów - 1,2 mld PLN

Efekt realizacji działania 2.5

W zakresie poprawy jakości środowiska miejskiego wsparte projekty pozwolą na:

- realizację zadań związanych z zielenią miejską w 134 ośrodkach miejskich,
- uzyskanie ponad 700 ha dodatkowej powierzchni biologicznie czynnej.

Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego

W ramach MF EOG 2009-2014 funkcjonował Program operacyjny PL 02 *Ochrona różnorodności biologicznej i ekosystemów*. Środki programowe skierowane były do projektów służących zatrzymaniu procesu zmniejszenia różnorodności biologicznej poprzez zarządzanie i monitorowanie obszarów Natura 2000, ochronę rodzimych ekosystemów oraz edukację ekologiczną.

W perspektywie 2009-2014 przeprowadzono 2 nabory wniosków o dofinansowanie projektów, w tym jeden z Funduszu Małych Grantów, przeznaczony wyłącznie dla organizacji pozarządowych na realizację projektów małych.

Dofinansowanie o łącznej wartości około 82,5 mln PLN otrzymało 61 projektów.

Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego

W ramach programu zrealizowano projekt predefiniowany pn. "Różnorodność biologiczna i działania na rzecz ekosystemów – ogólnopolska kampania informacyjna podnosząca świadomość nt. różnorodności biologicznej„.

W wyniku realizacji projektów:

- Przeprowadzono 187 monitoringów obszarów Natura 2000,
- Zinwentaryzowano 14 inwazyjnych gatunków obcych,
- Zorganizowano konferencje i warsztaty dla 240 000 uczestników,

Zakończenie MF EOG 2009-2014 nastąpiło 31 grudnia 2017r.

Obecnie trwa programowanie nowej perspektywy finansowej funduszy norweskich i funduszy EOG.

Program działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) na lata 2014-2020

Program LIFE to jedyny instrument finansowy Unii Europejskiej poświęcony wyłącznie współfinansowaniu projektów z dziedziny ochrony środowiska i klimatu.

Jego głównym celem jest wspieranie procesu wdrażania wspólnotowego prawa ochrony środowiska, realizacja unijnej polityki w tym zakresie, a także identyfikacja i promocja nowych rozwiązań dla problemów dotyczących środowiska w tym przyrody.

Całkowity budżet Programu LIFE na lata **2014-2020** wynosi **3,5 mld EUR**. Co roku publikowane są zaproszenia do składania wniosków na stronie KE <http://ec.europa.eu/environment/life/>.

Beneficjentami Programu LIFE są osoby prawne (podmioty publiczne lub prywatne) zarejestrowane na terenie państwa należącego do UE.

Możliwości finansowania działań ukierunkowanych na ochronę przyrody i krajobrazu

Program działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) na lata 2014-2020

Podprogram	Obszary priorytetowe	Typy projektów (tradycyjnych)
Podprogram na rzecz środowiska	Ochrona środowiska i efektywne gospodarowanie zasobami	<ul style="list-style-type: none"> ➤ projekt demonstracyjny ➤ projekty pilotażowe
	Przyroda i różnorodność biologiczna	<ul style="list-style-type: none"> ➤ projekty dotyczące najlepszych praktyk ➤ projekt demonstracyjny ➤ projekty pilotażowe
	Zarządzanie i informacja w zakresie środowiska	<ul style="list-style-type: none"> ➤ projekty informacyjne, dotyczące zwiększenia świadomości i rozpowszechniania informacji
Podprogram na rzecz klimatu	Łagodzenie skutków zmiany klimatu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ projekty dotyczące najlepszych praktyk ➤ projekt demonstracyjny ➤ projekty pilotażowe
	Dostosowanie się do skutków zmiany klimatu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ projekty dotyczące najlepszych praktyk ➤ projekt demonstracyjny ➤ projekty pilotażowe
	Zarządzanie i informacja w zakresie klimatu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ projekty informacyjne, dotyczące zwiększenia świadomości i rozpowszechniania informacji

Możliwości finansowania działań ukierunkowanych na ochronę przyrody i krajobrazu

Program działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) na lata 2014-2020

Przykłady odniesień do wsparcia ekosystemów i podejścia ekosystemowego:

W ramach obszaru „Przyroda i różnorodność biologiczna” wskazano m.in. jako cel szczegółowy *wspieranie opracowywania i wdrażania unijnej polityki i przepisów w dziedzinie przyrody i różnorodności biologicznej, w tym unijnej Strategii na rzecz różnorodności biologicznej do 2020 r., dyrektyw 92/43/EWG i 2009/147/WE, w szczególności przez zastosowanie, rozwój, testowanie i prezentację podejść, najlepszych praktyk i rozwiązań*. Priorytet nadano następującym tematom projektów przyczyniających się do osiągnięcia celu 2 ww. Strategii:

- 1. Opracowanie i wdrożenie planów zielonej infrastruktury i działań poprawiających stan ekosystemów i usług ekosystemowych lub łączności między obszarami N 2000 lub innymi obszarami chronionymi. Opracowanie i zastosowanie możliwych do powielenia metod lub technik powiązanych z zieloną infrastrukturą, które skutecznie łagodzą negatywny wpływ, jaki infrastruktura energetyczna lub transportowa wywierają na różnorodność biologiczną, poprzez wzmocnienie łączności.**
(...)
- 2. Opracowanie i zastosowanie narzędzi ukierunkowanych na włączenie kwestii różnorodności biologicznej do decyzji finansowych i gospodarczych w celu zapewnienia – w drodze ochrony i odnowy różnorodności biologicznej zapewnionej podczas trwania projektu – zerowej utraty różnorodności biologicznej netto lub wzmocnienia usług ekosystemowych przynoszących dochód.**
- 3. Ukierunkowanie na gatunki lub siedliska zagrożone, których nie objęto załącznikami do dyrektywy siedliskowej, ale które posiadają status gatunku „zagrożonego” lub gorszy w Europejskiej Czerwonej Księdze Gatunków lub Siedlisk Zagrożonych lub w Czerwonej Księdze Gatunków Zagrożonych publikowanej przez IUCN (...)**
- 4. Rozwiązywanie problemu inwazyjnych gatunków obcych (...).**

Możliwości finansowania działań ukierunkowanych na ochronę przyrody i krajobrazu

Program działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) na lata 2014-2020

Przykłady odniesień do wsparcia ekosystemów i podejścia ekosystemowego cd.:

W ramach obszaru „Ochrona środowiska i efektywne gospodarowanie zasobami” - działania mające służyć celom m.in dotyczącym jakości powietrza i emisji, w tym środowiska miejskiego. Wśród priorytetowych tematów projektów wskazano na: *Wdrożenie zintegrowanej polityki miejskiej i podejść regulacyjnych w zakresie zrównoważonego planowania i projektowania lub w zakresie wspierania innowacyjnych rozwiązań technicznych, aby udoskonalić co najmniej jeden z następujących aspektów: (...) stan ekosystemów miejskich i usług ekosystemowych.*

W ramach obszaru priorytetowego „Dostosowywanie się do skutków zmiany klimatu” Podprogramu na rzecz klimatu cele szczegółowe obejmują m.in.:

- *wspieranie rozwoju i wdrażania unijnej polityki w dziedzinie dostosowywania się do skutków zmiany klimatu, w tym włączanie tego tematu do głównego nurtu w różnych obszarach polityki, w szczególności poprzez rozwój, testowanie i prezentację podejść, najlepszych praktyk i rozwiązań związanych z polityką lub zarządzaniem w kontekście dostosowywania się do skutków zmiany klimatu, włączając, w stosownych przypadkach, podejścia ekosystemowe;*
- *ulepszanie bazy wiedzy służącej rozwojowi, ocenie, monitorowaniu, opiniowaniu i realizacji skutecznych działań i środków związanych z dostosowywaniem się do skutków zmiany klimatu, nadając w stosownych przypadkach priorytetowy charakter podejściu ekosystemowemu, a także zwiększanie potencjału zastosowania tej wiedzy w praktyce;*
- *ułatwianie rozwoju i stosowania podejść zintegrowanych, takich jak strategie i plany działania mające na celu dostosowywanie się do skutków zmiany klimatu na poziomie lokalnym, regionalnym lub krajowym, nadając w stosownych przypadkach priorytetowy charakter podejściu ekosystemowemu;*
- *wspieranie rozwoju i prezentacji innowacyjnych technologii, systemów, metod i instrumentów służących dostosowywaniu się do skutków zmiany klimatu, nadających się do powielenia, naśladowania lub włączenia do głównego nurtu.*

Program działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) na lata 2014-2020

Intensywność dofinansowania ze środków KE - 55%

Wyższe dofinansowanie:

- do 60% m.in. dla projektów zintegrowanych i przygotowawczych,
- do 75% dla projektów dot. gatunków i siedlisk priorytetowych.

Rola NFOŚiGW:

- Krajowy Punkt Kontaktowy LIFE
- Program Priorytetowy „Współfinansowanie programu LIFE”

W perspektywie 2007-2013 ww. wsparciem w Polsce objęto 65 projektów LIFE+ o łącznym koszcie całkowitym ok. 620 mln zł i dofinansowaniu NFOŚiGW ok 260 mln zł.

W perspektywie 2014-2020 KE wsparła 28 polskich podmiotów realizujących projekty LIFE o całkowitych kosztach kwalifikowanych wynoszących ok 150 mln zł i wartości dofinansowania ok 92 mln zł.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

NFOŚiGW wspiera projekty z zakresu ochrony przyrody poprzez realizację Programu priorytetowego *Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej* poprzez udzielanie niskooprocentowanych pożyczek lub dotacji.

Środki trafiają do projektów skoncentrowanych na powstrzymaniu procesu utraty różnorodności biologicznej i krajobrazowej, odtworzeniu i wzbogaceniu zasobów przyrody, skutecznym zarządzaniu gatunkami i siedliskami oraz edukacji ekologicznej.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Nabory wniosków w 2018r.:

➤ Ciągły

Okres trwania od 30.04.2018 r. do 23.11.2018 r. lub do wyczerpania alokacji środków. Skierowany jest przede wszystkim do Parków Narodowych na ściśle określone przez Fundusz zadania. Formą dofinansowania jest dotacja.

➤ Konkursowy

Daty naborów ogłaszane są na stronie Funduszu, ostatni nabór zakończył się 5 października br.

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

EMAS

Zweryfikowany
system zarządzania
odwiskowego

PL.214-003-30

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ